

**ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО
ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА
НА ТП ДЪРЖАВНО ГОРСКО
СТОПАНСТВО
„СМОЛЯН“**

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	
РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА.....	
1. ВЪВЕДЕНИЕ.....	
1.1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.....	
1.2. ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ	
2. РЕЗУЛТАТИ.....	
2.1. ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА.....	
2.2. МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ.....	
2.3. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА.....	
2.4. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ	
2.5. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ	
2.5.1. Достъп до гората и горските ресурси.....	
2.5.2. Зачитане на другите форми на собственост и подкрепа за недържавните горовладелци.....	
2.5.3. Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за огрев	
2.5.4. Възпроизводство на горите	
2.5.5. Достъп и ползване на недървесни горски ресурси	
2.5.6. Лов и опазване на дивеча.....	
2.5.7. Опазване на горите.....	
2.5.8. Превенция и борба с горските пожари.....	
2.5.9. Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДГС	
2.5.10. Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.	
2.5.11. Опазване на водите	
2.5.12. Възлагане на дейности в горите. взаимодействие с дърводобивните фирми.	
2.6. ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ	
2.7. КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО	
ИНФОРМАЦИЯ.	
2.8. МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ.....	
3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА.....	
3.1. Актуализиране на списъка на заинтересованите/ засегнатите страни	
3.2. Актуализация на социалната оценка	

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК - Водоснабдяване и канализация
ГВКС - Гори с висока консервационна стойност
ГТ - Горски територии
ДГС - Държавно горско стопанство
ДЛС - Държавно ловно стопанство
ЗБР - Закон за биологичното разнообразие
ЗГ - Закон за горите
ИАГ - Изпълнителна агенция по горите
ЛРД - Ловнорибарско дружество
МВР - Министерство на вътрешните работи
МОСВ - Министерство на околната среда и водите
НПО - Неправителствена организация
НСИ - Национален статистически институт
ОПР - Общински план за развитие
ОСВ - Оценка за социалното въздействие
РДГ - Регионална дирекция по горите
РИОСВ - Регионална инспекция по околната среда и водите
ТП - Териториално поделение
ЮЦДП - Южноцентрално държавно предприятие
г. - година
кв. км. - квадратни километра
м - метра
м. - месец
м³ - кубически метра
н. в. - надморска височина
тел. - Телефон
ха - хектара
FSC - Forest Stewardship Council (Съвет за стопанисване на горите)
WWF - World Wildlife Fund (Световен фонд за дивата природа)

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна - Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес от дейността на ТП ДГС „Смолян“ или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.

Засегнатата страна - Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП ДГС „Смолян“ (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.). **Дълбочинно интервю** - Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.

Групова дискусия - Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.

Анализ на вторична информация - Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Горите на ТП ДГС „Смолян“ от 2015 год. са в процес на привеждане на управление на горите и земите от горските територии с международните приетите принципи и критерии на Съвета за стопанисване на горите (FSC).

Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за сертификация по системата на FSC® :

Принцип 1: Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

Принцип 2: Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

Принцип 3: Права на коренното население (неприложим за България).

Принцип 4: Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Принцип 5: Ползи от гората - горскостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

Принцип 6: Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.

Принцип 7: Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информирание на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

Принцип 8: Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

Принцип 9: Високи консервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите консервационни стойности в горите.

Принцип 10: Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите на FSC® .

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на FSC и е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ТП ДГС „Смолян“. Тези предизвикателства са продиктувани от важността на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси, изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на ТП ДГС „Смолян“ се определя като ключов момент за постигане на съответствие с

международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе иницирирано изготвянето на настоящия документ. **Цялостният процес по подготовка на ТП ДГС „Смолян“ за сертификация, вкл. настоящото социално изследване се подпомага от международната неправителствена организация WWF.**

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ТП ДГС „Смолян“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема. Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ТП ДГС „Смолян“, както и другите заинтересовани страни.
- Да се проведат срещи с идентифицираните страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ДГС върху всяка от тези групи.
- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.
- Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС, които са били идентифицирани;
- Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи със служители на ТП ДГС „Смолян“ .
- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни. Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно Принципи и критерии за управление на горите на FSC. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:
- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- групови дискусии;
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа:

- а) предварителен етап на базата на експертна оценка
 - б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДГС. Като цяло са включени следните основни целеви групи:
- ръководството и работещите в ТП ДГС „Смолян“ ;
 - представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДГС и територията управлявана от ДГС;
 - представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДГС;
 - представители на местното население и горовладелци;
 - представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;
 - представители на местни организации и асоциации.

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ТП ДГС „Смолян“, Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Смолян“, Общинските планове за развитие на засегнатите общините, Стандарта на FSC, включващ международните принципи и критерии за стопанисване на горите, както и проекта на Национален FSC стандарт за България, интернет страници със съдържание релевантно на целите и задачите на заданието и др.

- Комуникация с ръководството на ТП ДГС „Смолян“ – контактът бе осъществен по телефон и ел. поща с цел получаване на информация необходима за ОСВ, а в следствие бяха проведени и срещи със служители на ДГС.

- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/ заинтересовани страни

- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ДГС подпомага/ ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи.

2. РЕЗУЛТАТИ

2.1. ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

ТП ДГС "Смолян" е разположено на територията на община Смолян, където обхваща изцяло землищата на 20 села и 7 махали.

Община Смолян се намира в централната част на Родопите, с площ 865 км², което прави и най-голямата община в едноименната област. Значителен дял от територията на общината са заети с иглолистни гори и пасища.

Общия брой на населението по данни на Националния статистически институт от 2012 год. е 40 516 души, като се наблюдава трайна тенденция за намаляване на населението.

Наблюдава се демографски преход, който е пряко отговорен за процесът на демографско остаряване на населението в община Смолян. Той се изразява в намаляване на абсолютния брой и относителния дял на населението в младите възрастови групи и увеличаване на дела на населението във високите възрастови групи. Тенденцията е обаче, това население да намалява през следващите години.

Това ще доведе до цялостно влошаване на възрастовата структура на населението. Застаряването на населението, изразяващо се в нарастване дела на лицата над 65 години, създава съществени проблеми за здравеопазването, системата за социално подпомагане и социално-осигурителната система. Въпреки, че делът на населението над 65 годишна възраст е по-нисък от този за страната и района от ниво две и се доближава до този на областта, той остава висок.

В последните няколко години икономическата активност на община Смолян се характеризира с криза, изразяваща се в снижаване на икономическия потенциал и неблагоприятни структурни промени. Наред с това е налице поява предимно на малки предприятия – на случайни терени, което предизвиква проблеми в устройственото развитие и смесване на несъвместими производства. Като цяло е налице липса на съвременни оборудвани пространства, което довежда до неконкурентно - способност при привличането на местни и чужди инвеститори. Стопанските субекти в общината са общо 2085 (по данни от ОПР 2007-2013), от които 806 са в сферата на търговията; 276 - хотелиерството и ресторантьорството; 225 - преработващата промишленост; 218 - транспорта и

съобщенията; 110 – строителството и др. С най-високи икономически показатели е търговията, следвана от туризма и услугите.

Водещо значение за местната икономика имат следните отрасли:

- ✓ производство на инструментална екипировка, високополимерни изделия и градинска мебел;
- ✓ производство на кабели и проводници;
- ✓ машиностроене;
- ✓ текстилна и шивашка промишленост;
- ✓ дърводобив и дървопреработване;
- ✓ строителство;
- ✓ транспорт;
- ✓ хранително-вкусова промишленост и др.

2.2 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ

В общинския план на развитие (ОПР) на община Смолян за периода 2014-2020 г., който е разработен на основание Закона за регионалното развитие е посочено, че горските територии заемат – 63 % от цялата площ на общината и са основен ресурс за развитието на системата труд и туризъм. Докато земеделските земи заемат 27 % от територията на община Смолян. В общината има големи потенциални възможности за формирането на специфичен „планински” хранителен клъстер за производство на екологично чиста продукция.

Като основен проблем за селското стопанство е незатворения цикъл – „добив-преработка-пласмент”. Това се отнася както за горското стопанство, където основният обем дървесина се изнася от общината, така и за земеделието – предимно насочено към самозадоволяване.

Изводи на общинския план на развитие са, че нерационално е използван потенциала на дървопреработващата промишленост.

2.3. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ТП ДГС „СМОЛЯН“ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА

ТП ДГС „Смолян“ е разположено на територията на община Смолян, където е разположено и неговото административно управление. Общата площ на ТП ДГС "Смолян" е 28 467 ha, от които държавните горските територии са 17 207 ha. Собственост на частни физически лица са 7 411 ha, частни юридически лица - 950 ha, общинска собственост - 1 219 ha, религиозна собственост - 35 ha и селскостопански територии - 1 645 ha. През годините има движение от различни видове собственост в държавна собственост.

Координатите на крайните точки точка на стопанството са:

Изток – с.ш. 41°34'00.1" и.д. 24°54'37.7";

Юг - с.ш. 41°31'53.0" и.д. 24°54'43.8";

Запад – с.ш. 41°34'16.4" и.д. 24°31'32.0";

Север – с.ш. 41°43'53.9" и.д. 24°47'16.2"

Територията на ТП ДГС "Смолян" попада в границите на община Смолян и обхваща землищата на с. Орешец, с. Стража, с. Лъка, с. Подвис, с. Река, с. Селище, с. Търън, с. Требище, с. Мугла и част от землищата на гр. Смолян, с. Киселичево, с. Кремене, с. Турян, с. Полковник Серафимово, с. Левочево, с. Бостина, с. Соколовци, с. Момчиловци и с. Проглед.

Територията на стопанството се характеризира с типично планински релеф, със силно изразена разчлененост и големи превишения. Попада в две горскорастителни области - Тракийска и Южна крайгранична, и съответните подобласти - Западни Родопи и Ардинска. Средната надморска височина е 1100 m.

Река Черна е най-голямата река преминаваща през стопанството и се влива в р. Арда при с. Средногорци - извън границите на стопанството. Характеризира се с постоянен воден отток и е най-пълноводна през пролетта.

На територията на общината са установени общо 7 извора на минерални води (вкл. и два термални), но няма проучвания относно техните лечебни свойства.

Районът, в който се намира ТП ДГС "Смолян" попада в Родопската тектонска област. Срещат се масивни, метаморфни и седиментни скали. Масивните скали са с най-голямо разпространение и са предимно риолити. Метаморфните са: гранитогнайси, гнайси и мрамори, а седиментните скали са представени от варовици, пясъчници, мергели и шисти.

Климатът в териториалния обхват на дейност на ТП ДГС "Смолян" се формира при наличие на средиземноморско влияние, нахлуващо по долината на р. Арда и р. Черна.

На територията на държавното горско стопанството преобладава естествената иглолистна растителност представена по дървесни видове, както следва: смърч, бял бор, черен бор, ела. Делът на широколистната растителност е по-малък, като най-голямо е участието на бука, а в по - ниските части и от издънков зимен дъб.

От управленска гледна точка, ДГС „Смолян“ е териториално поделение на Южноцентралното държавно предприятие, чието централно управление е ситуирано в гр. Смолян. Съгласно Закона за горите (ЗГ), основният предмет на дейност на ДГС включва:

- изпълнение на горскостопанския план в т.ч. добив на дървесина, възпроизводство на горите и др.;
- изпълнение на поддържащи и/или възстановителни дейности в горските територии, предвидени в плановете за управление на защитени територии;
- организиране и провеждане на мероприятия по защита на горските територии;
- организиране и провеждане на противоерозионни мероприятия;
- поддържане разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях; организиране и възлагане на проектирането и строителството в горите и земите в горските територии;
- създаване на нови гори върху земеделски територии;
- опазване на горските територии;
- превенция и мероприятия за защита на горските територии от пожари;
- отглеждане на млади насаждения и култури без материален добив и кастрене;
- Събиране, добив и производство на горски репродуктивни материали
- маркиране на насаждения и дървета за сеч;
- добив на дървесина, повредена от абиотични и биотични фактори и въздействия
- предоставяне и извършване на обществени услуги.

Макар и поделение на ЮЦДП, ДГС „Смолян“ може да сключва от свое име, за своя сметка и на своя отговорност търговски и други договори в рамките на предоставените им правомощия; води свое собствено счетоводство; разполага със свои банкови сметки и печат; води от свое име и за своя сметка съдебни и арбитражни дела; разчита се самостоятелно с общинските бюджети във връзка със заплащане на местни данъци и такси.

Приходите на горското стопанство се формират основно от продажба на дървесина, горски репродуктивни материали и недървесни горски продукти, платената такса за извършване на паша в горските територии; предоставяне на услуги; продажба и отдаване под наем на недвижими имоти и движими вещи и др.

Територията на стопанството е разделено на 4 горскостопански участъка – ГСУ „Смолян“, ГСУ „Устово – Момчиловци“, ГСУ „Мугла“ и ГСУ „Пампорово“.

На териториалния обхват на дейност на ТП ДГС ”Смолян” има един обособен държавен дивечовъден участък ДУ ”Герзовица”.

2.4 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Част от представителите на заинтересованите страни са анкетирани лично или по телефона, а други са подали писмени становища и попълнени въпросници към екипа на WWF България. При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни/групи:

1.Държавни институции

- Регионална дирекция по горите гр.Смолян- към ИАГ гр.София
- Регионална инспекция по опазване на околната среда гр.Смолян
- Районна служба пожарна безопасност и защита на населението гр.Смолян
- Районно управление гр.Смолян
- Общинска служба по земеделие гр.Смолян
- Лесозащитна станция гр.Пловдив
- Горска семеконтролна станция гр.Пловдив
- ВиК

2.Местно население

- Община Смолян и Местните Кметства
- Жители на населени места, чиито земища попадат в териториалния обхват на дейност на ТП ДГС „Смолян“

3.Бизнес

- Фирми в сферата на горското стопанство

4.Неправителствен сектор

- Ловни дружинки
- Представители на туристическия бизнес

Списъка не е изчерпан и се актуализира.

2.5. ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИТЕ НА СОЦИАЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.5.1. Достъп до гората и горските ресурси

Съгласно разпоредбите на чл.144 от Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая ТП ДГС „Смолян“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на горскостопански и ловностопански дейности. Със заповед на Директора на РДГ гр.Смолян може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия

цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите.

Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности. От проведените интервюта със заинтересованите страни в т.ч. местните кметове, не бяха идентифицирани случаи на ограничаване на достъпа до гората извън предвидените по закон случаи от страна на ТП ДГС „Смолян“.

2.5.2. Зачитане на другите форми на собственост и подкрепа за недържавните горовладелци

Процесът на възстановяване от гори и земи от горски територии на ТП ДГС „Смолян“ като цяло е приключил.

Разпределение на общата площ на ТП ДГС „Смолян“ по видове собственост е следното:

Община	Собственост на горски територии на ТП ДГС "Смолян"						ОБЩО
	Държавна собственост	Общинска собственост	Частна собственост на физически лица	Частна собственост на юридически лица	Собственост на религиозни организации	Собственост върху ГТЗЗ	
	хектари						
Смолян	17207	1219	7411	950	35	1645	28467
	60,45%	4,28%	26,03%	3,34%	0,12%	5,78%	100,00%

Към настоящия момент няма текущи реституционни съдебни спорове за територии стопанисвани от ТП ДГС „Смолян“. Липсата на спорове по собствеността е ключов момент от гледна точка на сертификацията, тъй като земите, за които се водят такива спорове ще бъдат извън обхвата на сертификата до окончателното изясняване на статута им.

Подкрепата на ДГС за недържавните собственици на гори е главно в посока издаването на различни документи (срещу административна такса за услуги) като таксационни описания, препис извлечения и др. На този етап липсват съществени проблеми по линията на взаимодействие недържавни собственици – ДГС и не би следвало да се очакват значими противоречия и конфликти и в бъдеще. От общината отчитат добрата комуникация с ДГС, при необходимост от уточняване на граници на имоти. Като потенциално проблематични могат да бъдат определени случаи, в които без знанието на собствениците се осъществява:

- ✓ преминаване на техника на ДГС и негови подизпълнители през недържавни територии;
- ✓ използване на недържавни имоти за разполагане на временни складове;
- ✓ използване на инфраструктура (пр. общински пътища).

За избягване на конфликтни ситуации, ДГС следва да търси писмено регламентиране на подобно ползване (пр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации за ползването ако такива бъдат сметнати за необходими от ангажираните страни.

На територията на стопанството не са идентифицирани и случаи на разрушаване/ нарушаване на обществена/ частна инфраструктура в следствие движение на тежкотоварни камиони извършващи

превоз на дървесина. Това е проблем често срещан в други стопанства и следва да бъдат взети мерки за избягването му в бъдеще.

2.5.3. Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население на дърва за отопление

Добитата и реализирана дървесина за период 01.01.2018 до 31.12.2018 година по данни от информационната система на ИАГ е както следва:

- ✓ Добити от местно население:
 - по тарифа на корен – 9 245 м³ :
 - ❖ дърва за отопление - 9136 м³
 - ❖ строителна дървесина - 109 м³
 - по ценоразпис от временен склад - 399,75 м³
- ✓ реално добита дървесина – 49 465 м³
 - ❖ едра строителна дървесина – 34 240 м³
 - ❖ средна строителна дървесина – 6 523 м³
 - ❖ дребна строителна дървесина - 10 м³
 - ❖ дърва за отопление – 2 932 м³
 - ❖ ОЗМ – 5 759 м³
- ✓ Продажба на дървесина от склад – 48 590 м³
- ✓ Продажба на прогнозни количества дървесина - 409 м³
- ✓ Продажба на стояща дървесина на корен – 4 158 м³
- ✓ Общо реализирана дървесина за ТП ДГС „Смолян“ - 62 941 м³, в т.ч.
 - по чл.193 от ЗГ - 269 м³
 - дарения - 270 м³

Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ТП ДГС „Смолян“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за отопление, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ТП ДГС „Смолян“.

Към момента няма индикации за съществуващи съществени проблеми в тази област, като според ТП ДГС „Смолян“ местното население е осигурено с необходимите количества дърва за отопление.

Възможностите за осигуряването на дърва за отопление на местното население са две – закупуването им от временен склад или индивидуалното им добиване (по тарифна такса на корен).

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за отопление и в бъдеще ще остане сфера от дейността на горското стопанство с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената.

Кметът на съответното населено място изготвя списък на правоимащите лица на базата, на който ТП ДГС „Смолян“ прави справка за възможното ползване и определя обекти за съответната година. За момента стопанството успява да задоволи в значителна степен нуждите на местното население.

Сравнително ниския дял на частните и най-вече общински гори, които не са в състояние да задоволят нуждите, поставят ТП ДГС „Смолян“ под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция.

Проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал. Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена..

2.5.4. Възпроизводство на горите

За възпроизводство на горите в териториалния обхват на дейност на ТП ДГС „Смолян“ се разчита почти изцяло на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Залесяването е сравнително ограничено. Планирано е по Горскостопански план (ДГС Пампорово) залесяване за годишния период от 3,5 ха – попълване на редини. Разчита се на естественото възобновяване. На територията на стопанството няма разсадник.

През пролетта на 2018 год. е извършено залесяване в горски територии - държавна собственост, върху площ от 1,5 дка с атласки кедър.

През пролетта на 2019 год. също е извършено залесяване в горски територии - държавна собственост, с върху площ от 1,5 дка с черен бор.

При анализа на тази сфера на дейност на ТП ДГС „Смолян“ не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство. В този смисъл редуцирането на тази дейност е предпоставка за допълнително наслояване на мнението, че се „сече масово, а не се залесява“.

При всички случаи, ТП ДГС „Смолян“ трябва да предприеме целенасочени мерки за разясняване на ползите от естественото възобновяване и да даде гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

2.5.5 Достъп и ползване на недървесни ресурси

Паша

Територията на стопанството се използва за паша. През 2017 год. е заплатена такса за паша на едър добитък – 1 бр. разрешително и за паша на дребен добитък (овце) – 3бр. разрешителни. Приходите от издадените разрешителни за паша на едър и дребен добитък за 2017 год. са 209,90 лв.

Съгласно Заповед за забранените за паша територии, като списъкът предварително се съгласува с местните кметове, забранени за паша територии са около 10 758,30 ха. По време на интервюта не бяха идентифицирани съществуващи или потенциални негативни социални въздействия в следствие дейността на ТП ДГС „Смолян“ по осигуряване на паша. Събиране на недървесни горски продукти в планиращите документи на горското стопанство не са заложили допустими количества лечебни растения и гъби за ползване.

През 2017 год. са издадени разрешителни за недървесни горски продукти – 4 бр., а за гъби - 11бр., като тези количества зависят от различни фактори (климатични условия, възможност за реализация и маркетинг). Приходите от издадените разрешителни за 2017 год. и 2018 год. са 2 406,70лв.

През 2017 год. са издадени разрешителни за транспортиране на 32 бр. коледни елхи, а за 2018 год. са издадени на 34 бр. коледни елхи. Приходите от издадените разрешителни за транспортиране на коледни елхи за 2018 год. са 108,50лв.

Нивото на зависимост на местното население от събирането на недървесни горски продукти е сравнително слабо. Ангажираността в този вид дейност има ясно изразен сезонен характер и варира през годините в зависимост от наличния ресурс.

При проведените интервюта не бяха констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване, което по закон е свободно.

На територията на община Смолян има регистрирани няколко изкупвателни пункта главно за билки и гъби. Всички те работят с партньори от чужбина и основната част от продукцията е за износ.

2.5.6. Лов и опазване на дивеча

Основните видове дивеч на територията на стопанството са: Благороден елен, Сърна, Дива свиня, Вълк, Лисица, Див заек, Бялка, Черен пор, Язовец, Глухар, Яребица, Гривяк, Гургулица, Гугутка, Сврака, Сива врана.

На територията на стопанството са включени следните ПЛСР: „Момчиловци (част Пампорово)”, „Момчиловци (част Смолян)”, „Мугла”, „Райково (част Пампорово)”, „Райково (част Смолян)”, „Смолян (част Пампорово)”, „Смолян”, „Турян (част Смолян)”, „Устово”, „Стража“, „Търън“.

Тези райони се стопанисват от ловни дружинки към ЛС "Глухар" – с.Славейно, ЛС „Сокол“ – гр.Смолян. На територията на стопанството е включен само един Държавен Дивечовъден участък „Герзовица”.

Ловът е традиционно занимание за района, като на територията са регистрирани 571 ловци. Всички те са пряко заинтересовани от стопанисването на горите в т.ч. прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествена хранителна база за дивеча, поддържане на зони за спокойствие на дивеча и др. Като цяло няма оплаквания от дейността и ръководството на стопанството и местните ловци оценяват взаимодействието си с ТП ДГС „Смолян“ в положителна насока.

ТП ДГС „Смолян“ подпомага ловците участвайки в таксациите, одобряването на графици за лов и борбата с браконьерството. Последното не се счита като съществен проблем за района. Очакванията на ловците и в бъдеще са свързани с подпомагане на дейността по тези направления, както и поддържане на дребно-машабна инфраструктура, заделяне на средства за подхранване и др. макар и възможностите на ДГС в това отношение да стават все по-ограничени предвид и действащата нормативна уредба.

2.5.7. Опазване на горите

Опазването на горските територии от страна на ТП ДГС „Смолян“ се осъществява 2 направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са:

- ✓ опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания;
- ✓ спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите;
- ✓ следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари;
- ✓ следене за появата на болести, вредители и други повреди;
- ✓ опазване на защитените видове животни и растения
- ✓ следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др.

Задължение на служителите на ТП ДГС „Смолян“ е при установяване на данни за извършване на престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализират органите на МВР и РДГ - Смолян и да съдействат за тяхното разкриване.

Освен от служители на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – Смолян чрез мобилни групи. В охраната на горите пряко са ангажирани 13 горски стражара и 4 старши лесничей.

По общо мнение, проблемът с браконьерството на териториалния обхват на дейност на стопанството не е сериозен и случаите са ограничени. Положително се оценяват и действията на ТП ДГС „Смолян“ в тази насока. В този смисъл изниква необходимостта от обучения свързани с познаването и прилагането на нормативната уредба, както и за развитието на специфични умения по съставяне на актове.

2.5.8. Превенция и борба с горските пожари

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ТП ДГС „Смолян“, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите.

Ролята на ТП ДГС „Смолян“ в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план. Случаите на пожари в района са ограничени.

Налице е План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението. Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии и има сформирана група за бързо реагиране. От общинските администрации изразяват задоволство от усилията и подкрепата, която ТП ДГС „Смолян“ оказва по отношение превенцията и борбата с горските пожари.

Като по-съществени проблеми могат да бъдат определени липсата на достатъчна и в добро състояние горскопътна мрежа и липсата на адекватни технически средства за борба с пожарите в силно пресечените горски терени, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране.

2.5.9. Развитие на специфичните форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДГС

ТП ДГС „Смолян“ не е пряко ангажирано в развиването на туристически дейности. Туристическите обекти и горските територии около тях, част от горски територии, държавна собственост са определени в доклада за горите с висока консервационна стойност на територията на стопанството.

Основен проблем пред развитието на туризма в района представлява ниската инициативност и предприемачество на местното население, затруднения достъп и лошото състояние на пътната инфраструктура. При проведените интервюта с представители на туристическия бранш не бяха идентифицирани силно негативни социални въздействия от дейността на ТП ДГС „Смолян“. При все това, от туристическите дружества се споменават случаи (като цяло на територията на РДГ Смолян) за сеч в близост до чешми и туристически пътеки, както и за случаи на отсичане на дървета с туристическа маркировка. Местните кметове също споменават за случаи на сеч в близост до изградени екопътеки или пък за използване на туристически маршрути за извоз на дървесина. Макар и ограничени, тези случаи показват необходимостта ТП ДГС „Смолян“ от една страна да предприеме по активни мерки за популяризиране на докладите за ГВКС и да потърси информация от туристическите дружества за допълнителни предложения за обекти територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност, а от друга за необходимостта от своевременно изпълнение на мерките предвидени в доклада за ГВКС. От ТП ДГС „Смолян“ се очаква

по-адекватно поддържане на горскопътната мрежа осигуряваща достъп до туристически обекти и инфраструктура.

2.5.10. Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях

Територията на ТП ДГС "Смолян" е богата на биологично разнообразие доказателство за което са обявените 12 защитени територии по Закона за биологичното разнообразие: 4 защитени местности - „Сосковчански дол“, „Момина вода - Ахматица“, „Рожен“, „Хубча“, 5 природни забележителности - „Градище“, „Смолянски езера“, „Невястата“, „Смолянски водопад“ и „Казанджи дере“, 1 поддържан резерват – „Амзово“ и 2 резервата – „Сосковчето“ и „Момчиловски дол“

Данни за защитените територии и биологичното разнообразие в стопанството могат да бъдат открити в проучването „Горите с висока консервационна стойност на територията на ДГС „Смолян““.

По отношение на по-доброто опазване на екосистемите и биологичното разнообразие РИОСВ Смолян и анкетиранияте представители на научната и природозащитната общност дават следните препоръки:

- ✓ Надлежно маркиране и запазване на биотопните дървета на територията на стопанството, вкл. дървета върху, които и в близост, до които има редки видове растения и гъби.
- ✓ При маркирането на дървостоя в близост до вход на пещера, да се провежда консултация с експерт по пещерната фауна.
- ✓ При откриване на вход на пещера(напр. в процеса на създаване на горски път) да бъдат сигнализирани РИОСВ, БАН и местните пещерни клубове.
- ✓ Да не се извеждат нови горски пътища паралелни на старите, вече съществуващи. Там където е възможно старите пътища да се отремонтират и да се ползват отново същите площи.
- ✓ При планирането на сечищата и сроковете за тяхното изпълнение, да се планират зони на спокойствието за дивите животни. Да не се извеждат сечи на много различни места в голям периметър. По-скоро сечищата да са концентрирани в отделни райони, които да се редуват, за да се оставят райони за спокойно отглеждане на малките и почивка.
- ✓ Да се ограничи достъпа на АТВ-та и мотори само до определени маршрути, за да се гарантира спокойствието на дивите животни.
- ✓ Да се ограничи подхранването на диви прасета с царевича, тъй като хранилките за дивите прасета се ползват и от мечките. Това скъсява дистанцията между човека и мечката и може да създаде проблеми.
- ✓ При открито леговище на мечка да се сигнализира задължително РИОСВ.
- ✓ Да се внимава местоположението на временните складове за дърва да не затрупват местообитания на редки растителни видове и гъби. - Да се следи по-строго за чистотата на районите на сечищата.
- ✓ Да не се допуска изтичане на масла и изоставяне на стара техника в горите.
- ✓ При извличането на дървесина (с животинска сила или с машини) да се следи да не се нарушават местообитанията на редки тревни видове.
- ✓ При извличането на дървесина и създаването на горски пътища да се следи да не се нарушават теченията и структурата на малките горски извори и басейни, които представляват жизненоважни екосистеми за земноводните и някои растения, а също са от значение като места за водопой на дивите животни.

2.5.11. Опазване на водите

Съществуват притеснения относно сечи във вододайните зони и в близост до каптажи. Кметовете на населените места са чувствителни в това отношение и е необходимо да се подобри комуникацията. С цел повишаване на доверието между заинтересованите страни е препоръчително кметовете да бъдат уведомявани и консултирани специално, когато е предвидена сеч във вододайна зона. Препоръчително е консултациите да се извършват в присъствието на месния Вик-специалист. Ако обстоятелствата позволят консултациите с кметовете и ВиК за предстоящите сечи във вододайни зони да се извършват още преди маркацията.

2.5.12 Възлагане на дейности в горите. Взаимодействие с дърводобивните фирми.

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. залесяване и дърводобив става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ДГС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните, макар и да е налице желание за допълнителни гаранции този дял да бъде още по - голям.

Дърводобивните фирми, работещи в района на ТП ДГС „Смолян“ като цяло гледат позитивно на работата на стопанството, имат добра комуникация със стопанството и основната част от негодуванията им са свързани с изисквания произтичащи от националната нормативна уредба, която ДГС трябва да прилага. Болшинството от фирмите са малки и поставени в условията на свободна конкуренция се чувстват уязвими. По всеобщо мнение в сектора се работи „ден за ден“, като системата на възлагане не им дава необходимата сигурност в по-далечен хоризонт. Това силно ограничава възможностите за инвестиции в нова техника, технологии и квалификация на работната ръка. Работи се с морална остаряла техника и неграмотен контингент, което предопределя ниската производителност на труда, а често и ниското качество на изпълнение на дейностите. В този смисъл очакванията са държавата да подпомогне сектора със субсидии, с които да бъде подобрена най-вече материалната база. Допълнителен утежняващ фактор са ниските разценки за добив определени на държавно ниво.

Основен проблем за фирмите е липсата или лошото състояние на съществуващата горскопътна мрежа. За поддържането на последната стопанството наема специализирана фирма, но според местните дърводобивни предприемачи се случва фирмата да не реагира достатъчно адекватно. Според тях тази система не позволява оперативно и качествено разрешаване на възникващи проблеми. Понякога фирмите се оказват в положение, при което сами да плащат от джоба си за осигуряването на достъп до даден обект. Обектите стават все по-трудни за работа и фирмите често са в невъзможност да изпълнят заложеното по договор. Фирмите изразяват недоволство и по отношение на често променящата се нормативна уредба и то в техен ущърб. Така например се оценяват въведените нови изисквания за наличие на GPS система в транспортните средства, позволяваща тяхното следене в реално време, като мярка за ограничаване на незаконния дърводобив. Недоволството е свързано преди всичко с необходимостта от допълнителни инвестиции и увеличаване на произтичащата административна тежест.

Предвид на трудностите с фирмите, ДГС съвсем скоро може да се окаже в състояние да не може да изпълнява Горскостопанския си план в частта свързана с ползването. Сред местните фирми битува и мнението, че бидейки ангажирани в добива на дърва, те изпълняват и социална функция, за което те не се възмездявани. По време на дискусиите бе поставен въпроса за сертификацията на горите по системата на FSC. Като цяло предприемачите все още не разбират ползите, а само негативите от процеса. Опасенията са свързани преди всичко с допълнително завишаване на

изискванията към тях и необходимост от допълнителни инвестиции (напр. за лични предпазни средства), което ще ги постави в още по-трудно положение. В този смисъл, ДГС следва да предприеме по-целенасочени стъпки към разясняване на изискванията за сертифициране и дискутиране на потенциалните проблеми.

2.6 ПРИНОС НА ТП ДГС „СМОЛЯН“ КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ТП ДГС „Смолян“ и местната общност. За съжаление с годините активността на ТП ДГС „Смолян“ в тази насока намалява и към момента е ограничена. Съществен проблем произтича от изискването на законодателството изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез открити процедури и така, дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана. В този смисъл ТП ДГС „Смолян“ вижда своят принос към местното развитие в следните направления:

- предоставяне на дървен строителен материал и дърва за огрев за битови нужди (за закупуване по ценоразпис), информиране на обществеността за извършваните дейности, предоставяне на консултации на граждани и други държавни институции по лесовъдски въпроси;
- Добив на дърва за огрев по заплатена тарифа такса на корен
- Провеждане на производствени практики с ученици от Професионални гимназии, както и студенти от Лесотехнически университет гр.София.

2.7 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ТП ДГС „Смолян“ е на добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите и местните кметове.

В РДГ-Смолян, като контролна институция, не са постъпвали оплаквания от местните хора заради отношението на служителите на стопанството.

Кмета и местните наместници от своя страна биха били по – доволни ако получават своевременно информация за дейностите извършвани на тяхното землище (напр. уведомявани за обектите, в които се извършва дърводобив). При все това, част от интервюираните считат, че горските стопанства като цяло, в т.ч. ТП ДГС „Смолян“, не са достатъчно проактивни и не търсят взаимодействие и комуникация със заинтересованите освен по темите установени от закона.

Важни въпроси като опасност и превенция на пожари, опазване на дивеча и биоразнообразието, поведение в горите и др. остават недобре застъпени в стратегията на ТП ДГС „Смолян“. Допълнителни усилия могат да бъдат отделени и във връзките с НПО сектора, сътрудничеството, с който може да повиши имиджа на стопанството, и да доведе до изпълнение на полезни съвместни проекти.

Не са констатирани и съществени проблеми свързани с достъпа на информация. Горскостопански план, като основен документ на стопанството е публичен и няма случаи за отказ от страна на ТП ДГС „Смолян“ по постъпили искания по Закона за обществения достъп на информация.

2.8 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ТП ДГС „Смолян“ се предвижда прилагането на следните механизми:

Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/ заинтересованите страни

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/ заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ТП ДГС „Смолян“.

В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните заинтересованите в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегната страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители на ДГС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДГС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител Периодичен инструктаж – на всеки 3 месеца Текущ инструктаж – преди започване на рискови дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник Ежедневен контрол за използване

		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовото законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)
Кметове на общините/ населените места местно население	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от Горскостопанския план; маркиране на дървета за сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.)	ежегодно
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за огрев	Комуникация с местните кметове за необходимите количества Предоставяне на информация за възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места Разясняване на правилата за ползване	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон
	Паша	Съгласуване на плана за паша с общините и кметовете на населените места	ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване

	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждане на ограничението/ забраната
	Използване на общинска инфраструктура (в т.ч. от подизпълнителите)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	ежегодно
	Наемане на служители	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация Уведомяване на 1 месец преди наемане на нужния персонал местните кметове	1 месец преди наемане на нужния персонал
	Дискутиране на възможности за принос на ДГС към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е участието на представители на ЮЦДП)	Ежегодно
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	2 седмици преди осъществяване на планираната горскостопанска дейност

	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Подизпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: валидна оценка на риска на работните позиции; доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор Копия от трудови договори на работниците	Като част от всяка тръжна процедура
		Провеждане на начален и текущ инструктаж. Изискване на доказателства за проведен начален/ текущ инструктаж от страна на фирмата подизпълнител	Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект Текущ инструктаж – веднъж месечно
			Доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата – поне веднъж в рамките на изпълнение на договора и/или ежегодно (за дългосрочните договори)
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДГС и обектите за дърводобив	ежегодно

		Провеждане на среща с представители на подизпълнителите и фирмата, определена за развитие/поддръжка на горскопътната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	ежегодно
		Своевременно разплащане с подизпълнителите/освобождение на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случай на промени в нормативната уредба
		Инициране на дискусии на ниво ЮЦДП за повишава на разценките за горскостопанските дейности	ежегодно
		Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация 2 седмици преди използване
Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча	Преди началото на ловния сезон общо за обектите
			Ежеседмично преди ловните излети за всеки конкретен обект
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез	текущо

		обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	
Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	текущо
ВиК	Дърводобив	Съгласуване на предвидени обекти за дърводобив попадащи в санитарноохранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопреносна инфраструктура	Ежегодно
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	текущо
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДГС за разпознаване и опазване за защитени видове	Ежегодно
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	текущо

Заб.: В таблицата не са включени взаимодействията на ДГС с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните закони и социалното въздействие резултат от тези взаимодействия е по-скоро индиректно. Не са включени задълженията на ДГС произтичащи от законодателството. Посочените срокове за минимално допустимите.

Механизъм за решаване на спорове

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на FSC, и по което се очаква отговор. ТП ДГС „Смолян“ следва да разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злополуки при работа за горското стопанство;
- въздействието на горскостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

Процедурата за разрешаване на спорове се разработва с участието на заинтересованите страни като процесът се документира.

Осигуряване на публичност на ключови документи

Във връзка със горската сертификация, ДГС следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята веб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на FSC и свързаните политики и стандарти;
- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- резюме на целите на управление;
- резюме от горскостопанския план (в т. ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за безплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Подобряване на информираността на заинтересованите страни относно горската сертификация

По време на срещите стана ясно, че информираността на всички заинтересовани страни във връзка с предстоящата сертификация на горите е изключително ниска и има множество конкретни въпроси, свързани с нея особено от страна на дърводобивните фирми.

Това налага своевременно да стартира информационна кампания в региона, чиято основна цел на следва да бъде разясняване на процеса на сертификация – цели и задачи, процедури, продължителност и др. както и на конкретните изисквания на FSC имащи отношение към съответната заинтересована страна. Основен акцент в кампанията трябва да се постави на конкретни, лесно разбираеми и оценими ползи за местното население и всички заинтересовани страни.

3.АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/ засегнатите страни от дейността на ДГС страни се актуализира текущо. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/ смекчаването им.

3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ТП ДГС „Смолян“ се актуализира на всеки 5 години, както и текущо в случаи на съществени промени и/или открити проблеми в социално-икономическата обстановка и взаимоотношенията със заинтересованите страни.

Директор

ТП ДГС „Смолян“...../п/.....

Заличено на основание чл.2 от ЗЗЛД

/инж.Станко Делиянчев/